

استعلامات صورت گرفته از شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

(آخرین بازنگری و ویرایش: آذر ماه ۱۳۹۶)

پرسش ۱: آیا شرکت در دوره‌های آموزشی برای صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر نشریاتی که قبل از ابلاغ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی داری مجوز بوده‌اند الزامی است؟

پاسخ: با توجه به ماده ۱۵ و ۴۹ دستورالعمل اجرایی شرکت در دوره‌های آموزشی الزامی و در صورت عدم گذراندن دوره آموزشی فوق، مطابق تبصره ماده ۴۹ عمل گردد.

پرسش ۲: آیا تشکل‌ها، کانون‌ها و نهادهای حقوقی دانشجویی می‌توانند بیش از یک نشریه منتشر نمایند؟

پاسخ: با رعایت مفاد تبصره یک و دو ماده ۱۲ و به شرط رعایت محدودیت و شرایط مدیر مسئول و سردبیر انتشار بیش از یک نشریه منعی ندارد.

پرسش ۳: در دانشگاه‌هایی که معاونت دانشجویی و فرهنگی به تفکیک وجود دارند ریاست کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی با کدام معاونت است؟

پاسخ: در این دسته از دانشگاه‌ها، ریاست کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی با معاونت فرهنگی است.

پرسش ۴: آیا تشکل‌های غیراداری کارمندی از جمله شورای صنفی کارمندان، حق انتشار نشریات دانشگاهی را دارند؟

پاسخ: با توجه به بند یک ماده ۱۳ که مقرر می‌دارد متقاضی امتیاز نشریه می‌تواند یکی از دانشجویان یا اعضای هیأت علمی به عنوان شخص حقیقی یا تشکل، نهاد، انجمن، کانون یا یکی از بخش‌های دانشگاه یا هر شخص حقوقی دیگر باشد، این گونه تشکل‌ها نیز حق انتشار نشریه دانشگاهی را دارند.

پرسش ۵: نشریات دانشجویی که درخواست انتشار در کلیه دانشگاه‌های کشور را دارند چگونه باید نسبت به صدور مجوز اقدام کنند؟

پاسخ: طبق ماده ۱۹ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی اقدام گردد.

پرسش ۶: آیا تبلیغ نشریه قبل از اخذ مجوز جایز است یا خیر؟

پاسخ: بله جایز است.

پرسش ۷: آیا درج بیانیه‌ها، اطلاعیه‌ها، و مواضع احزاب و گروه‌های سیاسی که طبق قانون ممنوعیت فعالیت داشته و

غیرقانونی‌اند در نشریات دانشجویی جایز است؟

پاسخ: انتشار هرگونه محتوا در حدود ماده ۶ قانون مطبوعات آزاد است. حدود فعالیت نشریات دانشگاهی در بند ۱ ماده ۳ مصوبه ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی و ماده ۳۰ دستورالعمل آن آمده است.

پرسش ۸: آیا استفاده از نام نشریاتی که سال‌ها قبل فعالیت داشته و به دلیل فارغ‌التحصیل شدن یا عدم معرفی جایگزین مدتی فعال نبوده‌اند، برای متقاضی جدید مجاز است؟

پاسخ: در صورت لغو امتیاز انتشار نشریه قبلی به یکی از دلایل قانونی مندرج در مواد ۱۳ یا ۱۴ یا ۲۴ یا ۲۵، استفاده از نام آن برای متقاضی انتشار نشریه جدید بلامانع است.

پرسش ۹: آیا دانشجو می‌تواند به طور همزمان در دو نشریه مسئولیت‌های متفاوتی داشته باشد، مثلاً در نشریه «الف» مدیر مسئول بوده و در نشریه «ب» صاحب امتیاز یا سردبیر باشد؟

پاسخ: بله. مفاد ماده ۱۶ دستورالعمل تنها دلالت بر منع تصدی هم‌زمان هر سه سمت در بیش از یک نشریه در زمان واحد دارد.

پرسش ۱۰: آیا انتشار نشریات دانشجویی که در گذشته مجوز گرفته و هنوز مجوز آن‌ها باطل نگردیده است، منوط به حضور در کارگاه آموزشی می‌باشد؟

پاسخ: مستنداً به ماده ۱۵ دستورالعمل، تنها انتشار نخستین شماره یک نشریه منوط به گذراندن دوره آموزشی است.

پرسش ۱۱: آیا دانشجو می‌تواند هر سه مسئولیت یک نشریه را (صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر) به تنهایی دارا باشد؟

پاسخ: بله، با عنایت به مفاد ماده ۱۶ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی منعی وجود ندارد.

پرسش ۱۲: در صورتی که یکی از مسئولان واحدهای اداری دانشگاه هیأت علمی و کارمند نباشد، ولی دارای قرارداد پژوهشی باشد، آیا می‌تواند صاحب امتیاز یا مدیر مسئول یا سردبیر شود؟

پاسخ: طبق بند ۱ ماده ۱۴ و تبصره‌های ۲ و ۵ آن هر یک از مدیران واحدهای اداری دانشگاه می‌تواند صرفاً مدیر مسئول یا سردبیر نشریه دانشگاهی اداره متبوع خود باشد.

پرسش ۱۳: آیا کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه می‌تواند نشریه‌ای را به خاطر عدم درج نام نویسنده مطلب و عدم درج منبع مطلب نوشته‌شده در نشریه مورد مؤاخذه قرار دهد؟

پاسخ: خیر.

پرسش ۱۴: آیا مصوبات کمیته ناظر بر نشریات را شورای فرهنگی دانشگاه باید تأیید کند یا نیازی به تأیید شورا نمی‌باشد؟

پاسخ: ضرورتی ندارد، مصوبات تنها در صورت شکایت یا اعتراض یا تجدیدنظرخواهی یا اختلاف به شورای فرهنگی ارجاع داده می‌شود.

پرسش ۱۵: آیا به دلیل مشابهت اسمی یک نشریه دانشجویی با یک نشریه سراسری لزومی به تغییر نام نشریه وجود دارد یا خیر؟

پاسخ: خیر، نام متشکل از لوگو، اسم، محدوده فعالیت و ... است. اگر بین دو نشریه تشابه کامل وجود داشته باشد، ذی نفع (صاحب امتیاز نشریه ای که پیشتر امتیاز انتشار دریافت داشته) می‌تواند تغییر نام نشریه جدید را از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه درخواست نماید.

پرسش ۱۶: چنانچه دانشجویی در سوابق تحصیلی خود دارای یک ترم مشروطی است، پس از اخذ مجوز و فعالیت در نشریه به عنوان مدیر مسئول، در ترم متوالی بعد نیز مشروط گردد وضعیت مدیر مسئولی وی چگونه خواهد بود؟

پاسخ: طبق بند ۳ ماده ۱۴ دستورالعمل، عدم سابقه مشروطی بیش از دو نیم سال متوالی یا سه نیم سال متناوب، تنها در هنگام معرفی فرد به عنوان مدیرمسئول یا سردبیر شرط است و پس از آن، اثری در امتیاز انتشار نشریه‌ای که قبلاً صادر شده ندارد.

پرسش ۱۷: مطابق بند ۷ ماده ۳ دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۱۳۸۲/۲/۲۳ برد و تابلو مطابق نشریه در کمیته ناظر بایستی از لحاظ محتوا مورد بررسی و رسیدگی قرار گیرد. آیا تعیین مدیرمسئول برای بردها با توجه به اینکه ممکن است تخلفی صورت گیرد و یا شکایتی صورت بگیرد نیاز است یا خیر؟

پاسخ: خیر، لازم نیست. مسئولیت مطالب برد برعهده تشکل و مرجع رسیدگی هیأت نظارت بر تشکل‌ها می‌باشد.

پرسش ۱۸: لوگوی یک نشریه از نظر حقوقی متعلق به صاحب امتیاز است یا مدیر مسئول یا هر دوی آن‌ها؟

پاسخ: نام و لوگوی یک نشریه از نظر حقوقی متعلق به صاحب امتیاز است.

پرسش ۱۹: اعطای مجوز به نشریات کانونها و نهادهای دانشجویی دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری چگونه است؟

پاسخ: طبق ماده ۱ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات، باید مجوز نشریه خود را از کمیته ناظر بر نشریات اخذ نمایند.

پرسش ۲۰: آیا نشریات دانشجویی مجاز به درج آگهی تبلیغاتی در نشریه به منظور تأمین بخشی از هزینه‌های خود می‌باشند؟

پاسخ: بله، جذب و درج آگهی تبلیغاتی از جمله حقوق نشریات دانشگاهی است.

پرسش ۲۱: با توجه به بند ۵ ماده ۱۴، آیا جهت تعیین عدم شهرت به فساد اخلاقی مدیر مسئول و سردبیر، می‌بایست از حراست دانشگاه استعلام گردد یا خیر؟

پاسخ: خیر، تحقیق و تفحص در امور شخصی افراد به هرنحو ممنوع است.

پرسش ۲۲: انتخاب نام و انتشار نشریات به زبان و یا گویش‌های غیر از زبان فارسی چگونه است؟

پاسخ: صدور پروانه امتیاز انتشار برای نشریات دانشگاهی با هر زبان و هر گویشی بلامانع است. از این رو زبان مورد استفاده در نشریات دانشگاهی اختصاصی به زبان فارسی ندارد. مفاد این مصوبه شامل انتخاب نام نشریه به هر زبان و گویشی نیز می‌شود. فعالیت این نشریات در حدود ماده ۶ قانون مطبوعات و بند ۴ آن (ایجاد اختلاف ما بین اقشار جامعه به ویژه از طریق طرح مسائل قومی و نژادی) می‌باشد.

پرسش ۲۳: آیا برای اعطای مجوز مدیر مسئولی و سردبیری نشریات، شرط داشتن فعالیت نشریاتی (فعالیت در نشریات دیگر به عنوان نویسنده یا هیئت تحریریه) را می‌توان جزء شروط اعطای مجوز در نظر گرفت؟

پاسخ: خیر، بر اساس ماده ۱۵ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی انتشار نخستین شماره نشریه منوط به طی دوره آموزشی و اخذ گواهی پایان دوره توسط صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر بر اساس برنامه آموزشی مصوب شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی است.

پرسش ۲۴: استفاده از نام مستعار یا خلاصه‌نویسی نام مثلاً «ع.ک» در مقالات دانشجویی مجاز است؟
پاسخ: بله، ضمناً طبق ماده ۲۳ دستورالعمل، مسئولیت کلیه مطالب مندرج در نشریه بر عهده مدیرمسئول است.

پرسش ۲۵: در صورتی که مدیرمسئول یا سردبیر از اساتید دانشگاه باشند آیا لزومی به گذراندن کارگاه آموزشی نشریات و اخذ گواهی است؟

پاسخ: این افراد ملزم هستند طی نامه‌ای اطلاع از مقررات و التزام به آن‌ها را متعهد شوند. همچنین پیشنهاد می‌شود که بسته دوره‌های آموزشی برای این افراد ارسال شود.

پرسش ۲۶: منظور از انتشاردهنده در ماده ۳۸ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی فقط مدیر مسئول است و یا سردبیر و صاحب امتیاز نیز شامل می‌شود؟

پاسخ: در ماده ۳۸ منظور از انتشار دهنده، فردی است که در انتشار نشریه نقش اصلی داشته و عامل اصلی انتشار نشریه بوده است.

پرسش ۲۷: آیا دست‌اندرکاران نشریه می‌توانند از بیش از یک دانشگاه باشند مثلاً صاحب امتیاز از دانشگاه الف، مدیر مسئول از دانشگاه ب و سردبیر از دانشگاه ج باشد؟

پاسخ: خیر، زیرا امکان رسیدگی به تخلفات احتمالی مدیرمسئول توسط دانشگاه صادر کننده مجوز نشریه وجود ندارد.

پرسش ۲۸: آیا انتخابات کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه را می‌توان به صورت الکترونیکی برگزار کرد؟

پاسخ: فعلاً با توجه به عدم پیش‌بینی در شیوه‌نامه برگزاری انتخابات نمایندگان مدیران مسئول در کمیته‌های ناظر و شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی، منع قانونی دارد.

پرسش ۲۹: اگر یک تشکل دانشجویی صاحب امتیاز نشریه‌ای باشد و نشریه به دلیلی لغو امتیاز یا توقیف شود، آیا سایر نشریات آن تشکل نیز مشمول این حکم می‌شود؟

پاسخ: خیر، در مواردی که یکی از نشریات تشکل محکوم شود، سایر نشریات تشکل مشمول آن حکم نیستند.

پرسش ۳۰: اگر دانشجویی دارای گواهی روزنامه‌نگاری باشد، آیا جهت انتشار نشریه خود نیاز به حضور در کارگاه آموزشی نشریات دارد؟

پاسخ: دانشجویان و فارغ‌التحصیلان مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در کلیه شاخه‌های رشته علوم ارتباطات و متقاضیان انتشار نشریه دانشجویی که قبلاً در هر دانشگاه دیگری دوره آموزشی مندرج در ماده ۱۵ دستورالعمل را گذرانده‌اند و هم‌چنین متقاضیانی که در دوره‌های آموزشی که تحت نظارت وزارتخانه‌های علوم، بهداشت و فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌شود، شرکت کرده و گواهی پایان دوره دریافت نموده‌اند، نیازی به گذراندن مجدد دوره آموزشی مندرج در ماده ۱۵ برای انتشار نخستین شماره نشریه ندارند. مفاد این استفساریه، نافی تکلیف دانشگاه در برگزاری حداقل دو دوره آموزشی در هر نیمسال تحصیلی نیست.

پرسش ۳۱: در دستورالعمل اجرایی در بخش شرایط صاحب امتیاز، مدیر مسئول، و سردبیر قید شده است «دو نیمسال تحصیلی و حداقل ۲۸ واحد درسی گذرانده شود» آیا هر دو با هم ملاک می‌باشد؟ یعنی اگر دانشجویی دو نیم سال تحصیلی را گذرانده باشد و در این دو نیمسال موفق به گذراندن ۲۸ واحد درسی نشده باشد، تکلیف چیست؟

پاسخ: طبق ماده ۱۴، بند ۴، یکی از شرایط مدیر مسئول گذراندن دو نیم سال تحصیلی و حداقل ۲۸ واحد رسی می‌باشد که طبق مقررات آموزشی حداقل واحد برای احتساب نیم سال (ترم) ۱۴ واحد است، لذا فرد باید دو ترم و ۲۸ واحد درسی را گذرانده باشد.

پرسش ۳۲: با توجه به تبصره ۲ ماده ۱۲ دستورالعمل اجرایی در صورتی که نشریه‌ای تخلف کند مطابق کدام ماده با آن باید برخورد شود؟

پاسخ: در مرتبه نخست طبق بند ۲ ماده ۶ دستورالعمل (تذکر اولیه) و در صورت تکرار، طبق مراتب تنبیه مقرر در ماده ۳۷ دستورالعمل اقدام گردد.

پرسش ۳۳: در صورتی که نشریه‌ای بدون اخذ مجوز از کمیته ناظر مدیر مسئول را عوض نماید آیا می‌توان مطابق ماده سی و هشتم با آن نشریه برخورد کرد یا خیر؟

پاسخ: این ماده متناسب نمی‌باشد. در صورتی که نام فرد دیگری به عنوان مدیرمسئول در شناسنامه نشریه درج شود، در مرتبه نخست طبق بند ۲ ماده ۶ دستورالعمل (تذکر اولیه) و در صورت تکرار، طبق مراتب تنبیه مقرر در ماده ۳۷ دستورالعمل اقدام گردد.

پرسش ۳۴: اعضای دست‌اندرکار در انتشار ویژه‌نامه‌ها (که تحت عنوان یک نشریه منتشر می‌شوند) باید اعضای همان نشریه باشند؟

پاسخ: تصمیم‌گیری در این خصوص بر عهده مسئولان نشریه است.

پرسش ۳۵: آیا لازم است محتوای ویژه‌نامه متناسب با زمینه انتشار باشد؟
پاسخ: بله.

پرسش ۳۶: آیا ویژه‌نامه‌ها می‌توانند نام یا لوگوی مستقل داشته باشند و فقط به درج (ویژه‌نامه نشریه ...) بسنده نمایند؟
پاسخ: بله می‌توانند، ضمناً باید کنار نام یا لوگوی ویژه‌نامه، عبارت «ویژه‌نامه نشریه ...» درج گردد.

پرسش ۳۷: آیا صاحب امتیاز باید حداقل ۵ اسم به ترتیب اولویت برای نام نشریه به کمیته ناظر پیشنهاد دهد یا خیر؟
پاسخ: خیر لزومی ندارد.

پرسش ۳۸: کمیته ناظر در تصویب نام نشریه می‌بایست چه ملاک و معیارهایی را در نظر گیرد؟
پاسخ: ملاک و معیار در تمامی تصمیم‌گیری‌های کمیته ناظر، مصوبه ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی و دستورالعمل اجرایی آن است و انتخاب نام نشریه در چارچوب این مقررات بر عهده متقاضی انتشار نشریه است.

پرسش ۳۹: آیا همه نهادها و تشکل‌های دانشگاه جهت انتشار نشریه دانشگاهی می‌بایست از کمیته ناظر اخذ مجوز کنند؟
پاسخ: بله. با توجه به ماده ۱ و بند ۱ ماده ۶ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی، کلیه نشریاتی که از سوی هر یک از دانشجویان، تشکل‌ها و نهادهای دانشگاهی، استادان و اعضای هیأت علمی یا گروهی از ایشان در دانشگاه‌ها منتشر و در محدوده دانشگاه توزیع شوند، نشریات دانشگاهی محسوب شده و مرجع صدور مجوز آن‌ها حسب مورد کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه مربوطه یا شورای مرکزی ناظر بر نشریات وزارت علوم است.

پرسش ۴۰: آیا فرد غیر دانشجو می‌تواند در نشریه دانشجویی مطلب و مقاله بنویسد؟
پاسخ: بله، بلامانع است.

پرسش ۴۱: آیا نشریات اجازه دارند تبلیغ نشریه خود را در سطح دانشگاه بر روی بیلبردهای تبلیغاتی و دیوار دانشگاه نصب نمایند؟
پاسخ: بله، منعی وجود ندارد.

پرسش ۴۲: با در نظر گرفتن ماده ۱۶ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی آیا انجمن علمی دانشجویی می‌تواند چند نشریه داشته باشد؟
پاسخ: در صورتی که صاحب امتیاز شخص حقوقی مانند تشکل، انجمن، نهاد و ... باشد منعی ندارد، اما اگر صاحب امتیاز شخص حقیقی (دبیر و ...) باشد رجوع به ماده ۱۶.

پرسش ۴۳: آیا می‌توان از افرادی غیر از اعضای کمیته ناظر مانند نماینده بسیج دانشجویی و یا حراست و یا دیگر افراد جهت شرکت در جلسات کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی دعوت نمود؟
پاسخ: خیر، ترکیب اعضای کمیته ناظر همان است که در ماده ۴ دستورالعمل آمده است.

پرسش ۴۴: حداقل و حداکثر زمانی که در فرم درخواست مجوز نشریه برای گاهنامه تعیین شده چقدر است؟
پاسخ: انتخاب حداقل و حداکثر برای ترتیب انتشار گاهنامه، با متقاضی امتیاز انتشار نشریه است.

پرسش ۴۵: آیا اعضای هیأت علمی بازنشسته می‌توانند در نشریه دانشگاهی فعالیت داشته باشند؟
پاسخ: بله، منعی وجود ندارد.

پرسش ۴۶: در بخش نحوه درخواست مجوز و شرایط انتشار نشریات دانشگاهی و ماده ۱۳ مربوط به شرایط متقاضی امتیاز نشریه هیچ اشاره‌ای به سوابق تحصیلی دانشجو نشده است. آیا شرط عدم سابقه مشروطی برای صاحب امتیاز نیز وجود دارد؟
پاسخ: شرایط لازم برای تصدی سمت صاحب امتیازی نشریه دانشگاهی، همان است که در ماده ۱۳ دستورالعمل ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی آمده است.

پرسش ۴۷: اعضای هیأت علمی کمیته ناظر بر نشریات از چه مرجعی معرفی می‌شوند؟
پاسخ: طبق دستورالعمل اجرایی تمام اعضای شورای فرهنگی دانشگاه می‌توانند اعضای پیشنهادی را معرفی می‌نمایند.

پرسش ۴۸: نحوه مدیریت و فعالیت نشریات دانشجویی در فضای مجازی چگونه است؟ و راه اندازی وبلاگ به چه صورتی می‌باشد؟
پاسخ: تمام نشریات الکترونیک مانند نشریات کاغذی برای انتشار می‌توانند حسب مورد از کمیته ناظر یا شورای مرکزی ناظر درخواست صدور مجوز انتشار کنند. تفاوت این دو در این است که نشریات الکترونیکی محدود به زمان و مکان نمی‌باشند.

پرسش ۴۹: نحوه انتخاب رئیس کمیته ناظر بر نشریات در صورت نبودن معاون فرهنگی-اجتماعی و یا معاون دانشجویی-فرهنگی به چه صورت می باشد؟

پاسخ: با توجه به ماده ۳ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، که مقرر می دارد کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی زیر نظر شورای فرهنگی دانشگاه تشکیل می شود، بنابراین ترجیحا رئیس دانشگاه به عنوان رئیس کمیته انتخاب شود.

پرسش ۵۰: آیا امکان صدور مجوز نشریه برای دانشجویانی که در کمتر از شش ماه فارغ التحصیل می شوند، وجود دارد؟
پاسخ: به استناد بند ۱ ماده ۱۳ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی، مادامی که دانشجو فارغ التحصیل نشده است، می تواند از حق داشتن مجوز نشریه برخوردار باشد.

پرسش ۵۱: آیا دریافت تذکر کتبی از کمیته ناظر موجب نقض (یا از دست دادن) شرط مندرج در بند ۲ ماده ۱۴ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی می شود؟
پاسخ: به استناد بند ۲ ماده ۱۴ و مفاد ماده ۴۰ (بخش تنبیهات) دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، تذکر کتبی در پرونده انضباطی درج نمی شود. در نتیجه محرومیتی برای ادامه فعالیت نشریه ایجاد نمی کند.

پرسش ۵۲: آیا شاکی می تواند حکم ابلاغ شده توسط کمیته ناظر دانشگاه را در نشریات عمومی منتشر نماید؟
پاسخ: در صورت قطعیت یافتن حکم، از نظر قانونی منعی وجود ندارد.

پرسش ۵۳: آیا شورای فرهنگی دانشگاه با وجود مخالفت کمیته ناظر بر نشریات مبنی بر صدور مجوز برای نشریه می تواند مجوز نشریه صادر کند؟
پاسخ: به استناد ماده ۷ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، شورای فرهنگی هر دانشگاه مرجع تجدیدنظر در تصمیمات و آرای کمیته ناظر همان دانشگاه می باشد.

پرسش ۵۴: آیا مسئولان فرهنگی و حراست دانشگاه مجاز به ممیزی قبل از چاپ نشریات دانشجویی می باشند؟
پاسخ: با توجه به بند ۲ ماده ۲۷ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی، هیچ مقام دولتی و غیردولتی حق ندارد برای چاپ مطلب یا مقاله ای درصدد اعمال فشار برآید یا به سانسور و کنترل محتوای نشریات مبادرت ورزد. هرگونه نظارت، کنترل و سانسور پیش از انتشار به هر نحو و توسط هر شخصی به هر دلیلی ممنوع است.

پرسش ۵۵: حکم در خصوص توزیع نشریات دانشگاهی در مکان ها (اردوگاه های) خارج از دانشگاه، که به مناسبت های مختلف دانشجویان در آن حضور می یابند (مانند اردوی معارفه دانشجویان ورودی جدید) و در خارج از دانشگاه برگزار می گردد، چگونه است ؟
پاسخ: با توجه به تبصره ۵ ماده ۱ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی توزیع نشریات دانشگاهی در این محدوده بلامانع است.

پرسش ۵۶: آیا دانشجوی سنواتی می تواند درخواست نشریه داشته باشد یا مدیرمسئول و سردبیر نشریه باشد؟
پاسخ: طبق تبصره ۱ ماده ۱۴ تا زمانی که دانشجوی فارغ التحصیل نشده است، می تواند درخواست مجوز نشریه داشته باشد.

پرسش ۵۷: آیا تشکل های دانشجویی می توانند دوره آموزشی مربوط به نشریات برگزار نموده و گواهی صادر نمایند؟
پاسخ: موضوع امکان برگزاری دوره آموزشی نشریات و ارائه گواهی توسط تشکل ها مطابق آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان و دستورالعمل اجرایی آن است، اما در صورت برگزاری و ارائه گواهی، کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه مختار به پذیرش یا عدم پذیرش آن برای انتشار نخستین شماره نشریه (موضوع ماده ۱۵ دستورالعمل) است.

پرسش ۵۸: آیا شخصی که از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه مجوز نشریه دریافت نموده است برای نشر الکترونیکی نیز باید جداگانه مجوز بگیرد؟
پاسخ: در فرض سؤال متقاضی باید با تکمیل فرم اعمال تغییرات، افزودن نشر الکترونیک را به مجوز نشریه خود تقاضا نماید.

پرسش ۵۹: آیا مدیران مسئول نشریاتی که طبق دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی از اعضای هیئت علمی و یا مسئول امور اداری واحدهای دانشگاهی می باشند، می توانند به عنوان کاندیدا معرفی شوند و یا دارای حق رأی باشند؟
پاسخ: طبق بند ۱ ماده ۱۴ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، مدیرمسئول می تواند دانشجو یا عضو هیئت علمی و یا مدیر یکی از واحدهای اداری باشد در نتیجه می تواند به عنوان کاندیدا هم معرفی شده و حق رأی نیز داشته باشد.

پرسش ۶۰: آیا فرمانداری شهر یا واحد سیاسی آن می تواند درخواست نماید نشریه دانشجویی بلافاصله پس از چاپ به واحد سیاسی فرمانداری ارسال گردد؟
پاسخ: طبق قانون هیچ الزامی به این کار نمی باشد.

پرسش ۶۱: بروشورهایی با محتوای علمی و فرهنگی یا سیاسی که در حواشی برنامه ها و مراسم برگزار شده توسط تشکل های دانشجویی در اختیار شرکت کنندگان قرار می گیرند، با اینکه بعضا دارای تخلفاتی از مقررات ناظر بر نشریات می باشند، رسیدگی به تخلفاتشان چگونه است؟

پاسخ: بر اساس قوانین بالادستی به حوزه های خود ارجاع داده شود. (مانند هیئت نظارت بر تشکل های اسلامی دانشگاهیان)

پرسش ۶۲: آیا مدیرمسئول نشریه ای که عضو کمیته ناظر دانشگاه است و این نشریه به دلیل انتشار مطالب خلاف عفت عمومی توقیف شده می تواند هم چنان به عنوان مدیرمسئول در جلسات کمیته ناظر شرکت کند؟
پاسخ: با توجه به اینکه حکم صادره، مربوط به نشریه می باشد نه مدیرمسئول، بنابراین عضویت مدیرمسئول در جلسات بلامانع است.

پرسش ۶۳: در تبصره ۱ ماده ۱۳ «دانشجویی که سابقه محکومیت داشته، پس از یک سال از تاریخ اتمام محرومیت می تواند به عنوان صاحب امتیاز فعالیت کند و در صورت محکومیت مجدد به طور دائم محروم می شود». سوال این است که محکومیت مطرح در

این ماده مربوط به مقطع فعلی دانشجو است یا شامل مقاطع پیشین وی نیز می‌گردد؟ به عبارت دیگر دانشجوی دوره دکتری که متقاضی انتشار نشریه است اما یک بار در دوره کارشناسی و یک بار در دوره کارشناسی ارشد محکومیت داشته باشد، می‌تواند مجوز انتشار دریافت نماید؟

پاسخ: محرومیت و یا محکومیت مندرج در تبصره ۱ ماده ۱۳ و تبصره ۳ ماده ۱۴ با نظر به بند ۲ ماده ۱۳ و بند ۲ ماده ۱۴ و تبصره ۵ آن درباره صاحب امتیاز، مدیرمسئول و سردبیر نشریات دانشگاهی، ناظر بر مقطع تحصیلی کنونی است و لفظ دائم مندرج در ذیل تبصره ۱ ماده ۱۳ و تبصره ۳ ماده ۱۴، ناظر به همان مقطع تحصیلی است و قابل استناد در مقطع یا مقاطع تحصیلی بعدی نمی‌باشد.

پرسش ۶۴: آیا درج بیانیه و یا اطلاعیه توسط گروه‌های غیرمشخص (نظیر جمعی از دانشجویان) در نشریات دانشجویی جایز است؟

پاسخ: هر مطلبی می‌تواند در نشریه چاپ شود ولی اگر شاکه داشته باشد و موارد بیانیه دارای تخلف باشد مسئولیت آن با مدیرمسئول نشریه است و عناوین مبهم در صورتی می‌تواند چاپ شود که سند آن نزد مدیرمسئول موجود باشد و موارد توسط مدیرمسئول قابل استناد باشد. به طور کلی مدیرمسئول باید از اشاعه و چاپ بیانیه‌های کذب و بدون سند خودداری کند.

پرسش ۶۵: خواهشمند است در خصوص انتشار نشریات دانشگاهی در فضای مجازی به صورت مشخص و واضح نظر آن شورای محترم را در خصوص ماده ۱ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی و نحوه فعالیت، انتشار و توزیع نشریات دانشگاهی (فایل الکترونیکی نشریات چاپی (PDF) و یا نشریات الکترونیک) در فضای مجازی را مشخص فرمایید. لازم به ذکر است که در حال حاضر بخشی از دانشگاه‌ها و سایت‌هایی مانند pand.snn.ir در حال انتشار فایل الکترونیکی نشریات دانشجویی دانشگاه‌ها در فضای مجازی می‌باشند و نشریات دانشجویی این دانشگاه به دلیل مبهم بودن این ماده، از انتشار و تعامل با نشریات و مخاطبان در این فضا محروم مانده‌اند. لذا خواهشمند است نظر تفصیلی شورای محترم مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی را در جهت رفع ابهامات این ماده اعلام فرمایید.

پاسخ: نشریات دانشگاهی می‌توانند با اخذ امتیاز انتشار الکترونیکی از مراجع ذیصلاح (حسب مورد کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه و شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی) در فضای مجازی منتشر شوند. یک نشریه دانشگاهی می‌تواند به صورت کاغذی، الکترونیکی و یا هر دو طریق منتشر شود. نوع انتشار می‌بایست در فرم درخواست انتشار نشریه توسط متقاضی قید گردد. قید محدودیت توزیع نشریات دانشگاهی در خارج از فضای دانشگاه اختصاص به نشریات دانشگاهی کاغذی دارد.

پرسش ۶۶: نهادهایی در دانشگاه درخواست دارند که نشریات دانشجویی پس از چاپ برای آن‌ها ارسال شوند. آیا الزامی برای ارسال این نشریات به آن نهادها وجود دارد؟

پاسخ: خیر، چنین الزامی نیست.

پرسش ۶۷: نهادهایی در دانشگاه -که عضویت در کمیته ناظر بر نشریات ندارند- تقاضای دریافت کلیه صورت جلسات کمیته ناظر را دارند. آیا کمیته ناظر موظف به این کار می‌باشد؟

پاسخ: خیر، مکلف نیست.

پرسش ۶۸: چنانچه شخص حقیقی از نشریه‌ای به دلیل عدم ذکر دقیق شناسنامه نشریه شکایت نماید (در صورتی که شخص مذکور هیچ نقشی در این نشریه نداشته باشد و از ناحیه عدم ذکر دقیق شناسنامه هیچ خسارت مادی و معنوی به ایشان وارد نشده باشد) آیا کمیته ناظر موظف به پاسخگویی به چنین شکایتی می‌باشد؟

پاسخ: موظف به رسیدگی است ولی موظف به پاسخگویی نمی‌باشد.

پرسش ۶۹: ترتیب ابلاغ احکام صادره به دانشجو چگونه است؟

پاسخ: دانشگاه‌ها می‌بایست احکام صادر شده را به دانشجو تحویل و از ایشان امضا بگیرند.

پرسش ۷۰: آیا نشریات اجازه دارند که نشریه خود را در فضای مجازی منتشر کنند؟ در صورت انتشار بدون مجوز، تنبیهات در این خصوص چگونه خواهد بود؟

پاسخ: بله. نظارت بر انتشار هرگونه محتوا به صورت الکترونیک بدون اخذ مجوز از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه در صلاحیت این کمیته نمی‌باشد.

پرسش ۷۱: در صورت عدم رسیدگی به اعتراض متقاضی انتشار نشریه یا مدیرمسئول یا صاحب امتیاز نسبت به رأی کمیته ناظر بر نشریات در شورای فرهنگی دانشگاه و عدم صدور رأی در مهلت مقرر یک ماهه مندرج در ماده ۴۶ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، آیا حسب مورد متقاضی انتشار یا مدیرمسئول یا صاحب امتیاز می‌تواند رأساً اعتراض خود را به شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی وزارت علوم تقدیم کند و این شورا موظف به رسیدگی به اعتراض وارده می‌باشد؟

پاسخ: در صورت عدم رسیدگی به اعتراض در مهلت یک ماهه مقرر در شورای فرهنگی، حسب مورد متقاضی انتشار یا مدیرمسئول یا صاحب امتیاز حق اعتراض به رأی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه در شورای مرکزی ناظر بر نشریات وزارت علوم را دارد و شورای مرکزی ناظر بر نشریات موظف است ضمن تذکر کتبی به شورای فرهنگی دانشگاه، نسبت به رسیدگی به اعتراض متقاضی انتشار یا مدیرمسئول یا صاحب امتیاز و صدور رأی در مهلت مقرر دو ماهه (مندرج در ماده ۴۷ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی) اقدام نماید.

پرسش ۷۲: آیا توقیف نشریه دانشجویی به استناد ماده ۳۶ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی و تبصره آن، می‌تواند بیش از ۱۰ روز باشد و در صورت عدم صدور رأی در کمیته ناظر در مهلت ۱۰ روزه، تکلیف چیست؟

پاسخ: رسیدگی و صدور رأی در کمیته ناظر درباره نشریات دانشگاهی که مستنداً به ماده ۳۶ دستورالعمل اجرایی و تبصره آن توقیف شده‌اند، نباید بیش از ۱۰ روز به طول بیانجامد و در صورت عدم رسیدگی و صدور رأی در کمیته ناظر در مهلت ده روزه، دستور توقیف موقت رئیس کمیته ناظر بلااثر بوده و نشریه دانشجویی کمافی السابق حق انتشار خواهد داشت.

پرسش ۷۳: با عنایت به وصول درخواست مجوز انتشار نشریه دانشجویی به صورت صوتی، پادکست، کانال تلگرام، صفحات اینستاگرام یا نشریات چند رسانه‌ای و ...، درباره چنین درخواست‌هایی چه باید کرد؟ فعالیت نشریات دانشجویی در فضای مجازی و نظارت کمیته ناظر بر آن چگونه است؟ آیا نشریات دانشجویی دارای مجوز می‌توانند نسبت به بارگذاری نشریات در کانال‌ها و گروه‌های ایجاد شده و در شبکه‌های مجازی یا در فضای مجازی اقدام می‌کنند یا نسبت به راه‌اندازی سایت ویژه نشریات و یا فروش الکترونیک یا فروش از طریق اپلیکیشن‌ها و یا بارگذاری بر روی سایت دانشگاه و ... اقدام کنند؟

پاسخ: نشریات الکترونیک اعم از هرگونه نشر الکترونیک محتوا به هر طریق (اعم از کانال تلگرام، پادکست، نشریه چندرسانه‌ای، صفحه اینستاگرام، وبسایت، اپلیکیشن و ...) است و نظارت بر آنها تنها در صورت اخذ مجوز از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه، بر عهده آن کمیته است. چنانچه شخصی برای انتشار نشریه و یا نشر الکترونیک یک نشریه از کمیته ناظر مجوز نگرفته باشد، نظارت بر آن نشریه و یا نشر الکترونیک در صلاحیت کمیته ناظر نیست.

پرسش ۷۴: آیا دفاتر تشکل‌های دانشجویی مانند بسیج دانشجویی، انجمن اسلامی و ... در دانشکده‌ها و ... می‌توانند درخواست صدور مجوز نشریه بدهند؟

پاسخ: به استعلام‌های شماره ۲ و ۴۲ شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی وزارت علوم مراجعه شود.

پرسش ۷۵: آیا در درخواست انتشار نشریه، به جای سردبیر می‌توان شورای سردبیری معرفی نمود؟

پاسخ: بله. مستندا به ماده ۱۸ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی، چنین امکانی وجود دارد.

پرسش ۷۶: آیا انتشار نشریات به صورت الکترونیکی در فضای خارج از دامنه دانشگاه مجاز می‌باشد یا خیر؟ مرجع صدور مجوز انتشار نشریات الکترونیکی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی می‌باشد یا خیر؟

پاسخ: ۱- بله مجاز است. طبق مصوبه شورای مرکزی ناظر، نشریات الکترونیک مقید به شرایط زمانی و مکانی نشریات چاپی نمی‌باشند. ۲- مرجع صدور مجوز برای نشریات دانشگاهی الکترونیک، حسب مورد کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه یا شورای مرکزی ناظر بر نشریات وزارت علوم می‌باشد.

پرسش ۷۷: حضور اعضای دانشجویی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی دارای حکم انضباطی در جلسات کمیته مجاز است؟

پاسخ: وفق ماده ۱۴ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی، تا زمانی که عضو دانشجویی کمیته ناظر، شرایط مدیر مسئولی نشریه را از دست نداده است، می‌تواند در جلسات حضور داشته باشد. ضمنا ملاک، حکم انضباطی قطعی یافته است.

پرسش ۷۸: از آنجا که تعدادی از نشریات دانشگاه در نشریه خود اقدام به چاپ عکس آقایان میرحسین موسوی و سید محمد خاتمی می‌کنند، خواهشمند است در خصوص وجود یا عدم وجود تخلف در این خصوص اعلام نظر بفرمایید.

پاسخ: در خصوص درج تصاویر آقایان میرحسین موسوی و سید محمد خاتمی در نشریات دانشگاهی به اطلاع می‌رساند تاکنون هیچ ممنوعیت رسمی به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ نشده است.

پرسش ۷۹: وضعیت حضور اعضای علی‌البدل دانشجویی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه چگونه باید باشد؟

پاسخ: عضو علی‌البدل به غیر از حق رای، از کلیه حقوق حضور در جلسات کمیته ناظر برخوردار است.

پرسش ۸۰: آیا نشریه دانشجویی می‌تواند مهر ویژه خود را داشته باشد و از آن استفاده کند؟

پاسخ: بله. بلامانع است.

پرسش ۸۱: چنانچه مدیرمسئول نشریه دانشجویی تغییر یابد و نشریه در یک سال اخیر حداقل یک شماره منتشر شده باشد، آیا مدیرمسئول جدید که در دوره مسئولیت او هیچ شماره‌ای از نشریه منتشر نشده است، حق رأی دادن و یا کاندیداتوری در انتخابات کمیته ناظر بر نشریات را دارد؟

پاسخ: بله، شرکت مدیرمسئول در انتخابات و یا کاندیداتوری وی بلامانع است.

پرسش ۸۲: آیا باید مدیرمسئول نشریه دانشگاهی که صاحب امتیاز آن تشکل است، از میان اعضای شورای مرکزی همان تشکل باشد؟

پاسخ: خیر، الزامی به انتخاب شدن ایشان از بین اعضای شورای مرکزی تشکل صاحب امتیاز نشریه نیست.

پرسش ۸۳: نحوه فعالیت نشریات دانشگاهی در موضوع انتخابات و تبلیغات نامزدهای مجلس شورای اسلامی چیست؟

پاسخ: ۱- ممنوعیتی برای ورود نشریات دانشگاهی در انتخابات وجود ندارد. ۲- با بررسی مفاد مقررات ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، ممنوعیتی در خصوص انجام تبلیغات انتخاباتی وجود ندارد.

پرسش ۸۴: مجوز نشریه دانشجویی انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه در سال ۱۳۹۱ لغو شده است. این تشکل در سال ۱۳۹۴ پس از دریافت امتیاز انتشار نشریه‌ای با همان نام، بنای انتشار آن را دارد. در خصوص شروع شماره‌گذاری نشریه از شماره ۱ یا ادامه شماره‌های قبل اعلام نظر فرمایید.

پاسخ: نشریه تشکل مورد نظر باید از شماره اول منتشر شود.

پرسش ۸۵: آیا با توجه به ساختار معاونت فرهنگی و اجتماعی و ایجاد دو مدیریت «امور فرهنگی-اجتماعی» و «برنامه‌ریزی و نظارت فرهنگی» امکان واگذاری دبیری کمیته ناظر به مدیریت برنامه‌ریزی و نظارت فرهنگی وجود دارد؟

پاسخ: مطابق بند ۵ ماده ۴ «دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی» دبیر کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه، مدیر امور فرهنگی دانشگاه است.

**مصوبات شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری درباره تفسیر مفاد
دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی**

مصوبه ۱: سایت‌ها و وبلاگ‌های دانشجویی که از آرم و نشان دانشگاه استفاده می‌کنند جزء نشریات الکترونیک محسوب می‌شوند و برای انتشار نشریه بر روی سایت، وبلاگ و یا لوح فشرده نیازی به اخذ دوباره مجوز نیست.

مصوبه ۲: پس از صدور حکم کمیته ناظر پیرامون یک نشریه حق اعتراض به رأی صادره، تنها به شاکی و متشاکی محدود می‌گردد.

مصوبه ۳: شورای فرهنگی دانشگاه مرجع تجدیدنظر در آرای صادره در کمیته ناظر بوده و می‌تواند آرای صادره در کمیته ناظر را تأیید یا حکم جدید صادر نماید.

مصوبه ۴: تا زمانی که رابطه عضو اصلی با شورای ناظر بر نشریات به طور کامل قطع نشده باشد، عضو علی‌البدل حق رأی در جلسات را نخواهد داشت.

مصوبه ۵: صاحب امتیاز حقوقی، اعم از هر شکل و نهاد دانشجویی و دانشگاهی، می‌تواند صاحب امتیاز چند نشریه باشد.

مصوبه ۶: در تعداد دفعات انتشار ویژه‌نامه، محدودیتی وجود ندارد.

مصوبه ۷: درمورد دانشجویان اقلیت، داشتن نشریه طبق هیچ کدام از بندهای آیین‌نامه، تخلف محسوب نمی‌شود و هیچ ممانعتی در این مورد وجود ندارد.

مصوبه ۸: مصوب گردید از عضو علی‌البدل منتخب مدیران مسئول، جهت حضور بدون حق رأی در جلسات دعوت به عمل آید.

مصوبه ۹: درج نام نویسنده و فهرست منابع الزامی نیست، اما این امر نافی حقوق معنوی پدیدآورنده نمی‌باشد.

مصوبه ۱۰: در صورت عدم معرفی سردبیر و معرفی شورای سردبیری، استعلامات در خصوص شورای سردبیری باید انجام شود.

مصوبه ۱۱: به استناد بند ۱ ماده ۱۳ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، مادامی که دانشجو فارغ‌التحصیل نشده است، می‌تواند از حق داشتن مجوز نشریه برخوردار باشد.

مصوبه ۱۲: دانشگاه‌ها موظفند احکام صادرشده توسط کمیته ناظر بر نشریات را به دانشجو تحویل و از ایشان امضا بگیرند.

مصوبه ۱۳: در صورت اعتراض به رأی صادره در شورای فرهنگی، پیش از تشکیل جلسه شورای مرکزی ناظر بر نشریات، می‌بایست تمامی مستندات مربوطه از دانشگاه دریافت گردد.

مصوبه ۱۴: در صورت ارتکاب توهین به هر شخص حقیقی یا حقوقی، پیگیری امر در کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه تنها منوط به شکایت شاکی خصوصی است.

مصوبه ۱۵: ابلاغ تخلف و وقت رسیدگی و یا آرای صادره توسط کمیته‌های ناظر بر نشریات و شوراهای فرهنگی دانشگاه‌ها، اساساً نمی‌تواند محرمانه بوده و لذا هرگونه طبقه‌بندی و یا درج مهر محرمانه و مانند آن بر روی این قبیل اوراق برخلاف موازین حقوقی و فاقد وجاهت قانونی است.

مصوبه ۱۶: در خصوص نحوه انتخاب مدیران مسئول نشریات دانشجویی دانشگاه‌های ستادی (پیام نور، جامع علمی-کاربردی، فرهنگیان و فنی و حرفه‌ای) بر اساس شیوه‌نامه برگزاری انتخابات نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی در کمیته‌های ناظر بر نشریات دانشگاه‌ها و شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی، هر یک از دانشگاه‌های فوق به صورت یک دانشگاه واحد در نظر گرفته می‌شوند و انتخابات نمایندگان مدیران مسئول در کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه متبوع به صورت متمرکز برگزار می‌شود.